

Інформаційно-комунікативні
технології в літературній освіті
школярів в рамках сучасних
досліджень А.Богосвятської, С.Гарної
та перспективи подальших пошуків.

Підготувала
вчитель зарубіжної літератури
Первомайського ліцею №6
Первомайської міської ради
Харківської області
Новаковська І.В.

Організація сучасного уроку - справа нелегка.
Сучасні діти приходять до школи з бажанням діяти , причому діяти успішно. Їм подобається на уроці не просто слухати, а бути активними учасниками процесу, приймати рішення, фантазувати.
Аналізуючи суспільні явища, вітчизняні та зарубіжні дослідники використовують різні технології. Саме у роботах А.Богосвятської і С.Гарної розкриваються педагогічні технології на уроках світової літератури.

Технологія - сукупність методів, що застосовуються для досягнення найкращих результатів.

1. Педагогічна технологія (навчальний процес із досягненням мети). Це не просто прийоми, надані окремо, а налагоджена система з великим набором стратегій і прийомів, “золотий ключик” до душі навіть найбільш лінивого читача.

2. Проектна - діяльнісна технологія.

Проект - це будь-який задум, що має мету, термін та конкретні кроки реалізації. Це вид діяльності, що синтезує в собі різні елементи творчої діяльності:

а) ігрової	в) навчальної
б) пізнавальної	г) перетворювальної г) комунікативної

Основні принципи технології:

- 1) Принцип розвитку пізнавальних та творчих навичок учнів.
- 2) Принцип співробітництва між учнями та між учнями та вчителями.
- 3) Спрямованість на результат.
- 4) Самодіяльний характер творчої активності учнів.

Типологія проєктів:

- Дослідницько-пошукові.
- Творчі.
- Прикладні.
- Ігрові.
- Інформаційні.

Цілі та завдання технології:

- 1.** Когнітивні (вивчення способів розв'язання проблем).
- 2.** Організаційні (вміння ставити мету, організувати діяльність, планувати її).
- 3.** Креативні (вміння конструювати, моделювати).
- 4.** Комунікативні (розвиток навичок роботи в групі, виховання толерантності).

Технологічна карта:

- I.** Організаційно-підготовчий етап (визначення теми, мети, типу проєкту, обговорення проблеми).
- II.** Технологічний етап (виконання проєкту, аналіз інформації, обговорення в групах, формулювання підсумків).
- III.** Підсумковий етап (творчий звіт, презентація отриманих результатів, рефлексія).
- IV.** Подальше життя проєкту.

3. Технологія педагогічної майстерні

Діти

Дорослі

Форма навчання дорослих і дітей, яка створює умови до набуття нових знань шляхом самостійного або колективного відкриття

Майстерні
творчого
письма

Майстерні
побудови
знань

Майстерні
відносин і
ціннісних
орієнтацій

Майстерні
конструювання

Майстерні
самопізнання

“+” майстерні:

- діалогічний принцип співпраці
- рівність усіх учасників, включаючи педагогів
- ненасильницьке залучання у процес
- право кожного на помилку та її подолання
- відсутність суперництва
- важливість самого процесу

4. Технологія проблемного навчання - створення проблемної ситуації та активна самостійна діяльність у її розв'язанні.

5. Біоадекватна (ноосферна) технологія - творче на всіх рівнях навчання і виховання особистості згідно із Загальними Законами Світу, Загальними Законами Людського Суспільства і Спеціальними Законами педагогіки, психології, фізіології.

“Біоадекватна” - тобто біологічно адекватна природним законам розвитку людини (REAL-метод, арт-педагогіка, здоров'язбереження).

6. Технологія зустрічних зусиль. Урок проходить на емоційному та інтелектуальному піднесенні, атмосфера співпраці та співтворчості.

7, Технологія створення успіху. Успіх у навчанні - єдине джерело внутрішніх сил дитини (Типи успіху: неочікувана радість, спільна радість, радість пізнання).

Основні принципи технології успіху:

позитивна
співпраця

стан емоційного
задоволення

гармонійність взаємовідносин
(учитель - учень)

8. Ейдотехніка (з грецької “ейдос” - образ) - технологія з обробки, зберігання, відтворення інформації; сукупність найбільш ефективних прийомів запам'ятовування. Ейдетизм - здатність яскраво уявляти предмети, яких немає в полі нашого зору, не дарма цю техніку називають “жива пам'ять”.

Ейдок-конспект:

I частина: тема, що породжує образ, цитатний матеріал (малюнок, схема, фото) - з лицевого боку.

II частина: коментар із теми (розгорнуте судження) - зі зворотного боку. Типи ейдос-конспекту: - художні

- кольорові
- графічні
- асоціативні

9. Діалогова технологія (суб'єкт та об'єкт діалогу). Уміння виробити свої переконання у зіткненні з різними видами мислення

- інформаційний діалог (кожен отримує нову інформацію)
- інтерпретаційний діалог (коли в ході діалогу відбувається обмін думками, оцінка відомих фактів)

10. Особистісно орієнтована технологія навчання.

Виявляє особливості учня - суб'єкта, який використовує свій власний досвід, пізнає себе, а вчитель допомагає особистості пізнати себе.

11. Інтерактивна технологія - навчання в режимі діалогу, взаємодія всіх учасників з використанням моделі комунікацій, стосунків тощо.

12. Комп'ютерні технології (інформаційні, мультимедійні)

Комп'ютерні програми, засоби комунікацій: телебачення, мобільні телефони тощо.

13. Здоров'язбережувальні технології (ЗОТ) - усі напрями діяльності загальноосвітнього закладу з формування, збереження здоров'я учнів.

1. Медико-гігієнічна спрямованість

Педагог - медичний робітник - учень

2. Фізкультурно-оздоровча спрямованість

3. Екологічна спрямованість

Основні вправи ЗОТ: вправи для постави, гімнастика для очей, вправи на зміцнення м'язів рук, хребта; вправи на килимі, релаксаційне розслаблення. Кожна із Технологій має велику кількість прийомів і методів, серед яких учитель обирає для себе і дітей найоптимальніші; серед яких: “мозковий штурм”, “групування”, “викинути зайве”, “персонажі твору і я”, “пошук асоціацій”, “холодний душ”, “ефект присутності”. “лови помилку” та ін.

А.І. Богосвятська

**ЯК ЗРОБИТИ СМАЧНИЙ,
АРОМАТНИЙ, КОЛЬОРОВИЙ
УРОК ЛІТЕРАТУРИ**

Львів 2015

Біоадекватна методика викладання - повернення при вивченні нового матеріалу до генетично детермінованого способу пізнання як шляху до творчості, здоров'я.

Робота з художнім твором будується за принципом: "сприймай усіма органами чуття, асоцією, твори".

Уроки наповнюються красою, кольорами, музикою, ароматами. Через уяву прекрасне входить у світ дитини.

1. Дидактична гра "Кольорові привітання".

2. Прийом "Світлофор".

3. "Колірна назва твору".

- "Білий кінь Шептало" В.Дрозда (асоціативне гроно до слова "білий")

- "Кольорові миші" Л.Костенко (дібрати іменники до слова "кольоровий" і означення до слова "миші")

4. "Барвистий килим поезії" - намалювати поезію О.Хайяма, М.Басьо, Лі Бо в образі яскравого килимка (перемагає кращий проект-"килим").

5. "Відчуй на дотик".

6. "Опиши смак".

7. "Дізнайся по запаху".

8. "Звуковою пейзаж" та ін.

**Кожна з педагогічних технологій - універсальна, дієва, результативна.
Сучасній освіті - сучасні технології навчання!**

Література:

- 1. Богосвятська А.І. Використання ІКТ (інформаційно-комунікативних технологій) у процесі викладання світової літератури / А.І.Богосвятська // Зарубіжна література в школах України. - 2012.-№2.-С. 2-9.-Бібліогр.:10 назв.*
- 2. Богосвятська А.І. Уроки - майстерні: технологія і практика / А.І.Богосвятська // Зарубіжна література в школах України.-2012.-№6.-с.42-46.*
- 3. Богосвятська А.І. Як зробити смачний, ароматний, кольоровий урок літератури: Методичний посібник / А.І.Богосвятська-Львів .: Норма, 2015.-136 с.*